

ПАМ'ЯТІ ПЕТРА ІЛАРІОНОВИЧА БАГРІЯ (1925 – 1981)

Минуло вісімдесят років від дня народження академіка НАН України, доктора економічних наук, професора Петра Іларіоновича Багрія (1925–1981 рр.). Він прожив коротке, але плідне змістовне життя.

Народився Петро Іларіонович у родині службовця на Вінниччині. Рано розпочався його трудовий шлях. У неповні 16 років, закінчивши 8 класів середньої школи, почав працювати в колгоспі (с. Тополівка Теплицького району Вінницької області). Навчання було перервано Великою Вітчизняною війною. Під час фашистської окупації був бійцем партизанського загону ім. Щорса. Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.».

Протягом 1944-1950 рр. служив у рядах Радянської Армії рядовим, сержантом, старшиною. Службу в армії поєднував з навчанням у Бобруйській вечірній школі робітничої молоді, яку закінчив у 1950 р. із золотою медаллю.

Потім було навчання в Одеському кредитно-економічному інституті. Наполеглива праця по опануванню знаннями, активна участь у громадському житті – все це відзначало студента Багрія. В 1954-1957 рр. він навчався в аспірантурі Інституту економіки АН УРСР. Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (1958 р.). Після закінчення аспірантури працював в тому ж Інституті на посадах молодшого, а потім – старшого наукового співробітника.

У 1961-1965 рр. Петро Іларіонович Багрій, перебуваючи у закордонному відрядженні, працював службовцем у Статистичному бюро Секретаріату ООН (Нью-Йорк). Після повернення із США знову в Інституті економіки АН УРСР, де займає посади: заступника директора з наукової роботи (1965-1970), директора (1971-1976), завідуючого відділом (1976-1981 рр.). У 1970 р. П. І. Багрій захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. У 1971 р. йому було присвоєно вчене звання професора. Вчений приділяв багато уваги справі підготовки наукових кадрів економістів.

За час керівництва Інститутом П. І. Багрій проявив себе як здібний організатор наукового процесу. При ньому були розширені теоретико-методологічні дослідження темпів і пропорцій економічного розвитку та проблем інтенсивного розвитку виробництва. Він керував колективом розробників довгострокової Комплексної програми науково-технічного прогресу в Українській РСР і сам приймав активну участь у цій праці.

Перебуваючи на відповідальній посаді в ООН, Петро Іларіонович підготував методичку включення соціалістичних країн в індекс світового промислового виробництва. У виданнях ООН опублікована значна кількість його розробок.

Як висококваліфікований учений-економіст П. І. Багрій плідно працював на високих рубежах економічної науки. Він є автором численних наукових праць, присвячених актуальним питанням економічної теорії, розвитку національної економіки та економічної статистики. За відому монографію «Динамика и структура общественного производства при социализме (вопросы методологии и анализа)» був удостоєний премії імені О. Г. Шліхтера АН УРСР. За видатні заслуги у розвитку економічної науки П. І. Багрій був обраний членом-кореспондентом (1972 р.), а потім – академіком АН УРСР (1973 р.).

Різнобічний характер мала редакторська діяльність П. І. Багрія. Він був членом Головної редколегії «Української Радянської Енциклопедії», редколегії «Енциклопедії народного господарства УРСР», відповідальним редактором журналу «Економіка Радянської України». За редакцією П. І. Багрія вийшов у світ ряд монографій, збірників та інших видань.

На всіх ділянках роботи Петро Іларіонович проявляв глибоке знання справи та велику працелюбність. Він був людиною, безмежно відданою науці.

Академік АН УРСР П. І. Багрій пішов із життя в розквіті творчих сил. Однак своїми глибокими за змістом працями він увійшов в історію вітчизняної економічної думки вагомих вкладом. І найважливіші наукові починання вченого знаходять творчий розвиток у працях його учнів і послідовників.

Багрій П. І. Про методологію аналізу причин товарного виробництва при соціалізмі // Економіка Рад. України. – 1967. – № 5. – С. 22-27.

Багрій П. І. Методологічні питання вимірювання економічного зростання // Економіка Рад. України. – 1968. – № 8. – С. 57-64.

Багрій П. І. Динамика и структура общественного производства при социализме: Вопросы методологии и анализа. – К.: Наук. думка, 1971. – 320 с.

Проблеми интенсивного развития производства / П. И. Багрый, В. И. Кононенко, Л. Н. Шаблюстая [и др.] / Отв. ред. П. И. Багрый. – К.: Наук. думка, 1978. – 332 с.

Багрій П. І. Господарський механізм і удосконалення пропорцій відтворення // Економіка Рад. України. – 1981. – № 1. – С. 19-26.

Багрій Петро Іларіонович // Українська Рад. Енциклопедія [У 12 т.]. – Т. 1. – Вид. 2-е / Голов. редколегія: М. П. Бажан (голов. ред.) [та ін.]. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1977. – С. 318.

Багрій Петро Іларіонович // Історія Академії наук УРСР / Редколегія: Б. Є. Патон (голов. ред.) [та ін.]. – К.: Наук. думка, 1982. – С. 662.

Бібліографія основних наукових праць Інституту економіки Національної академії наук України (1936-2001) / Укл. Т. І. Дерев'янкін, Р. Д. Толстов, В. Ф. Кифорак / Наук. ред. Т. І. Дерев'янкін // Історія народного господарства та економічної думки України: Міжвід. зб. наук. праць. – Вип. 33-34. – Київ, 2002. – С. 229-368.

Л. М. Шаблюста